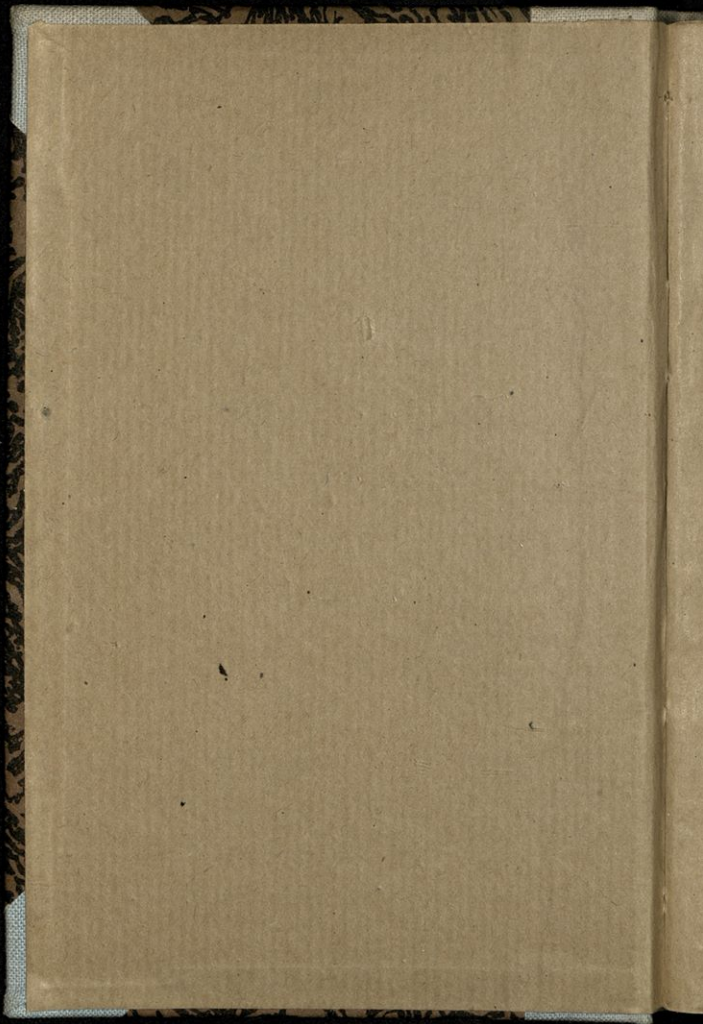
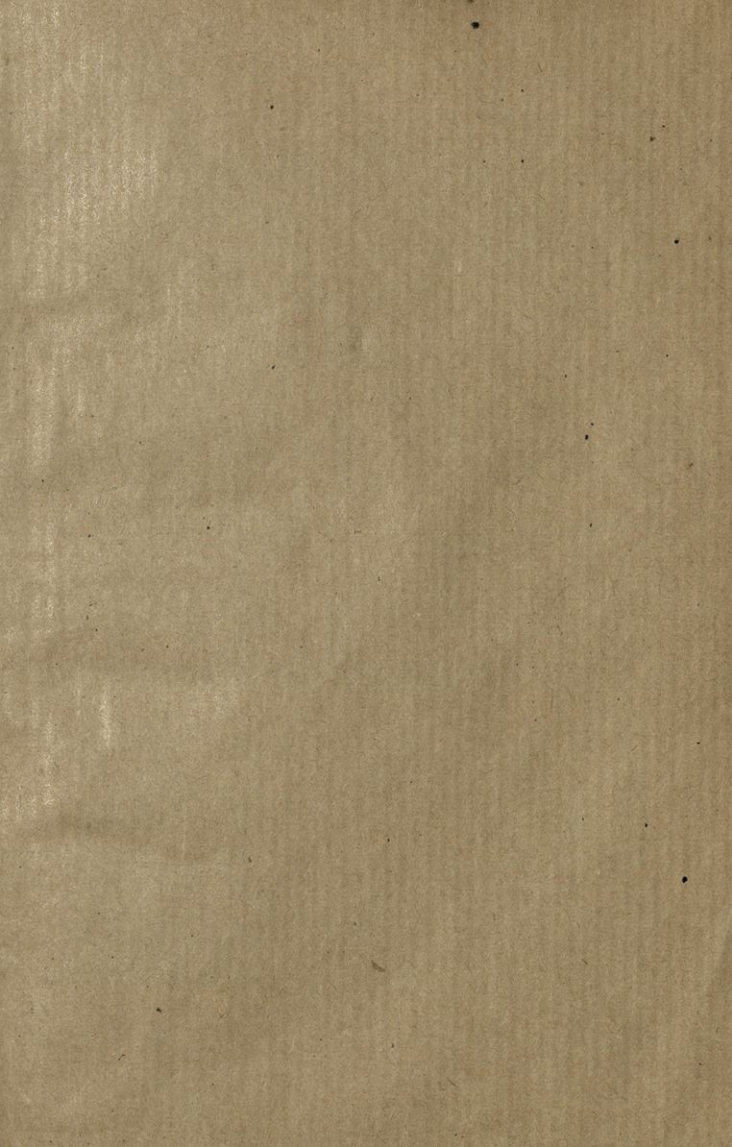

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

111092

VER
TOV.
PUT

Potovanje v Liliput

Čudé se zapazijo Liliputanci, da Guliver vleče vse
sovražno brodovje za sabo.

Potovanje v Liliput.

—❁—
Čudovita zgodba.

B
56

—❁—
Poslovenil Vinko Bregar.

V Ljubljani 1907.

—
Založil JANEZ GIONTINI.

111092

111092

DFZU 5693/1952

Prvo poglavje.

Ladjolom.

V angleški grofovini Notingem je živel proti koncu sedemnajstega stoletja selják po imenu Guliver. Med vsemi njegovimi otroki je bil tretji sin najbolj prebrisane glave in najbistrejšega uma. Mikalo ga je že za mladih nog po daljnih krajih in čudnih dogodbah. Ker je bil oče primoran zaradi revščine, da spravi vsakega svojih otrok čim prej h kruhu, dal je tudi Samuela že zgodaj v London k ranocelniku Besu za učenca. Moral se je učiti, kako se delajo zdravilne kroglice, delal je obliže ter ostril orodja. Čilemu Samuelu vse to ni posebno ugajalo, pa pomislil

je, da pozneje kot zdravnik na kaki ladji lahko še prejadra široki svet, če se bo naučil kaj pravega. Da bi se v zdravilstvu še bolj izuril, obiskoval je nekaj časa tudi visoko šolo, kjer se je učil jako marljivo.

Vrnil se je z lepimi spričevali, in oče mu je svetoval, naj si najprej poišče kake službe v Londonu.

Preseli se torej v glavno mesto angležko, kjer izvršuje svoj poklic z veliko natančnostjo in spretnostjo. Črez leto dni pa mu ni dalo več ostati tam, ampak gnalo ga je siloma med širni svet. Stopil je torej v službo kot ranocelnik na ladji „Lastavici“, ki je jadrala pod vodstvom kapitana Parnelja v Smirno.

Črez nekaj časa se vrne v domovino in potoma v svoj rojstveni kraj obiše tudi nekdanjega svojega učitelja. Pri njem se je seznanil s Polonico Burton, hčerjo nekega čevljarja. Ravno je pripovedoval z ognjevitimi besedami o prekrasnih južnih deželah, o vedno jasnem nebu in cvetočih gajih, ko je prišlo omenjeno dekle obiskat svojega strica. Samuel Guliver jo pozdravi nežno in

pripoveduje do konca o svojem lepem potovanju. Polonica je vsa zamaknena poslušala mladenčca, ki je znal pripovedovati tako lepo.

„To-le dekle bilo bi za tebe, Samuel,“ reče mu Bes, ko odide Polonica kmalu potem domov. „Ona bo izvrstna gospodinja, ker je varčna, zvesta in prijazna. Veš kaj, sin moj! Poskusi še enkrat svojo srečo v Londonu. Pusti potovanje, vzemi to dekle za ženo in postani pošten meščan. Imela bo osemsto dolarjev premoženja in ti bo vrlo pomogla na noge, saj ni zastonj čevlarjeva hči!“

Samuel je resno pritrjeval starcu, posebno tudi, ker mu je Polonica jako ugajala.

„Le mirno odpotuj k svojim starišem,“ dostavi dobrovoljni Bes, „in zaupaj meni, jaz bom že sam vredil vse reči!“

Mladi ranocelnik se poslovil nadepoln ter odide. Ko pride čez nekaj dni pismo od Besa, da je gospodična Polonica pripravljena vzeti doktorja za moža, bilo je doma vse veselo in spraznili so več čaš najboljšega vina.

Čez nekaj mesecev že je bil Samuel kot mladooženjen mož in dober ranocelnik v

Londonu. Tudi mlada soproga se je skazala, kakor je bil stari Bes prerokoval, kot izvrstna, ljubeznjiva gospodinja, a v drugem oziru začelo je iti rakovo pot. Imenovanih osemsto dolarjev dedščine skopnelo je že pri nakupovanju pohištva, in sprevidela sta, da si v Londonu primeroma le premalo ljudi polomi noge in roke, kajti mlademu ranocelniku je primanjkovalo opravila.

„Ljuba Polonica,“ reče ji nekega večera, „začeti mi je kaj družega, ako nočeva lakote trpeti. Potoval bom zopet po morju, vzel bom nekaj plače naprej, katero zapustim tebi, da ti ne bo pomanjkanja trpeti; ko se pa vrnem, prinesem — če mi bo sreča mila — toliko denarja seboj, da lahko živiva dve leti, če še le količkaj zraven prislužim.“

Mlada žena s prva ni hotela prav nič slišati o odhodu, slednjič pa se je udala, in Samuel Guliver je nastopil službo kot ranocelnik na ladji-trijarbolniku „Antilopi“, katera se je pripravljala pod kapitanom Fričerjem na odhod v tistokrat še malo poznano južno morje.

Britka je bila ločitev, a morala sta se upogniti neizprosni usodi; slednjič sta celó zaupno gledala v bodočnost.

Dolgo je še stala mlada žena na jezu pri pristanu, dolgo je še mahala z robcem v pozdrav za odjadrajočo ladjo, — na kateri je stal zadi pri krmilu Samuel Guliver, ki je tudi na vso moč mahal s klobukom. Slednjič je narasla daljava, osebe so postajale majhne in manjše ter so končno popolnoma izginile. Mlada žena se je vrnila v mesto nazaj, Samuel pa se je peljal proti Atlantskemu oceanu.

Potovanje do otoka Java je bilo prav srečno. Antilopa je delala svojemu imenu vso čast, ker je rezala morske valove pod ugodnim vetrom s tako hitrostjo, da so dosegli Batavijo, glavno mesto imenovanega vzhodno-indijskega otoka v manj ko treh mesecih. Ondu so premenili vozivo in obrnili ladjin tek proti južnemu morju.

Bilo je dné 5. novembra 1699. leta, ko je zakričal opazovalec na jamboru: „Zemlja na jugu!“

Pravi vrisk nastane na ladji. Vse hiti navzgor, da si ogleda naznanjeno zemljo. Kapitan Fričer je preiskoval zemljevid, pa ondu, kjer so se nahajali, ni bil popisan noben otok.

„Našli smo nov otok!“ obrne se do Samuela Guliverja, ki mu je stal najbliže.

„Kdaj ga dosežemo!“ praša ranocelnik.

„Z božjo pomočjo že jutri,“ odvrne kapitan, „če nam le ona vražja meglica na južnem obzorju ne izvali nesreče.“

Guliver zapazi na opisanem torišču temno meglico, ki pa je vidno naraščala, in tudi njega se polasti kapitanova skrb. Dobro je vedel, da se v južnem podnebnju velikokrat pričnejo najhuji viharji z majhnim neznatnim oblačkom na nebu, in čez kako uro že so se tako pomnožili napovedovalci nevihtini, da nobeden ni več mislil na suho zemljo, ampak vsi so pričakovali prestrašeni, kar je imelo priti. V kratkem se je pooblačilo vse širno nebo.

Kapitan in mornarji pa med tem niso lenobe pasli; povezali so jadra, razpeli vrvi

po vsej ladji, da so se lahko ob nevihti popotniki in drugi za nje držali, ter privezali vse premakljive reči na krovu.

Tuleče žvižganje slišijo od južne strani, ki se bliža bolj in bolj ter vedno huje doneče razširja strah in grozo. Morje kipi, stoka, in šumi v svojem neizmernem počivališču, in dolgi valovi z belimi penami na vrhu šumijo čez površje.

„Držite se!“ čuje se gromoviti glas kapitanov, in skoraj ob jednom buši strašansk veter ob trepetajočo ladjo. Visoki jambori se upognejo liki šibam in ladjin rilec potone globoko v divje valovje, katero tira veter seboj. Jaderniki pokajo in na ladji škriplje sleharna deska. Vse reči, ki niso pribite ali privezane, zdrsnejo čez krov v morje; celo dva mornarja, ki nista mogla hitro zgrabiti kake vrvi, izginila sta z groznim valom v gromeče morje. —

Sedaj se je pokazalo, kako izvrstno je bila zgrajena „Antilopa“; jednako raci se je vzpela iz valovja navzgor, stresla se kakor pes, če ga vržeš v vodo, ter zopet obdržala ravnotežje. Od zdaj naprej se je ponosno

branila proti valovom, nič ji niso prizadejali, če so tudi z neznansko močjo pridrvili nad njo; brez ovire je nadaljevala svojo pot.

V tem se je zmračilo popolnoma; veter je tulil neprenehoma dalje; pokal je tako strahovito z jaderniki, valovje je šumelo in hreščalo takó, da so ubogi mornarji mislili na zadnjo svojo uro.

„Izgubljeni smo,“ zavpije Fričer našemu poleg njega stoječemu ranocelniku.

„Zakaj?“ vpraša ta.

„Ker se bližamo morskemu slapovju ob pečinah, ne slišite-li njegovega tulečega hrušča?“ odvrne kapitan.

Samuel Guliver je poznal tak šum. Sklenil je roke k zadnji molitvi ter povzdignil oči proti nebu.

Zdajci zahrešči strahovito; jambori se polomijo ko slamne bilke, krov se razpoči ko jajce in v trenutku izgine „Antilopa“.

Guliverja pograbi in odnese val kot hiša visok; že misli da stoji na pragu večnosti, kar ga dohiti drugi, še močnejši val ter ga telebi s tako močjo proti suhemu, da

se mu zazdi, kakor bi ne imel nobenega celega uda več. Voda odteče in on ostane nepremakljiv in onemogel na pesku tujega primorja. Črez kake pol ure se prebudi iz omedlevice, giblje z rokami in nogami ter spozna, da si jih ni bil polomil. Sedaj zleze popolnoma na suho, prepriča se, da ga ondu valovje še divjajočega morja ne more doseči, vleže se v travo, da bi prespal hud strah in vse nevarnosti pretekle noči. Vihar mu je sicer tulil strašno ponočnico, kar pa ni oviralo, da ga ne bi objel mirni spanec, tolažitelj človeštva. Sanjalo se mu je o svoji ubogi ženici na daljnem Angležkem, ki je sedaj zastonj čakala na njegovo vrnitev.

Drugo poglavje.

U j e t.

Solnce je stalo družega dne že visoko proti zapadu in obsevalo še zmiraj razburjeno morje, ki se je počasi začelo gladiti, ko se je zbudil Samuel Guliver. Hotel je ustati, toda groza, ni mogel! Čutil je, kakor da bi ga držala zemlja k sebi na vseh koncih. Celo posamezni lasje so bili ko pribiti. Na stotine niti je bilo čezenj mrežasto prepetih, ki so mu ovirali sleharni gibljaj. Vedno še premišljuje o čudnem svojem položaju, ki mu je popolnoma nerazumljiv, ko čuti, da se giblje nekaj živega od nog sem proti glavi.

Pride mu do trebuha in previdno mu zleze črez bok na prsi. Guliver obrne oči navzdol, da bi spoznal, kaj neki more biti, in to se mu je deloma tudi posrečilo. Kar pa je ugledal, osupnilo ga je strašansko. Majhno človeče, s čevlji in ostrogami, v roki lok in pušice ter meč na strani se je postavilo na telovnikov gumb in se srčno oziralo na vse strani. Imenovano bitje je bilo kakih 15 centimetrov visoko, prelepe vojaške rasti, da ga je bilo lepo videti. Črne brke so mu stale na levo in desno zasukane prav po vojaški navadi in od časa do časa zvil si jih je med prsti ter se oziral okrog, kakor bi hotel reči: „Kdo je tak junak, kakor sem jaz, voditelj!“

Predno je minula Guliverja prva osupnjenost, čutil je že znova nekaj živega pri svojih nogah. Nastalo je cepetanje brez primere! In glej! Kacih petdeset osebic prikoraka od njegovih nog proti voditelju na gumbu, vsi dobro oboroženi, nekateri s tulci in loki, drugi s sulicami in helebardami. Ubogemu zdravniku je bilo preveč cepetanja in plazenja, posebno, ko so se majhni vojaki razvrščevali na njegovih prsih. Zato zasope

prav globoko ter zakašlja tako strašno kakor le more.

Huj, kako so se razpršili majhni junaki! Planili so drug črez drugega po velikanovih stranéh navzdol, da bi čim prej dosegli zemljo. Nekateri so si zlomili vrat, kar je zvedel Guliver še-le pozneje, drugi roke in noge, in od daleč je nastal čuden šum in hrum, ki si ga Guliver ni mogel raztolmačiti, ker ni mogel geniti z glavo.

Jetnik si je sicer prizadeval, da se oprostí in pretrga vezi; klici strahu so doneli okrog, pa so zopet plegli, ker se je trudil zastonj; dá, končno so se splazili v novič nekateri predrzneži na njega nazaj, jeden je zlezal celo na višje stališče tik njegove glave, da mu je pregledal lice. Jako se je čudil majhni možic videti divje obračajoče se oči jetnikove, in še bolj, ko ga je dosegla tudi njegova sapa ter mu odnesla klobuk raz glavo; Guliver je namreč od truda močno sopesl. Prestrašen in začuden vzdigne možiček roke kvišku ter tako naznanja svojim bratom, da vidi izvenredne reči.

Črez nekaj časa osrči se pritlikovček in zacepeta jezno z nogo ter zakliče: „He-kinak degul!“

„Hekinak degul! Hekinak degul!“ zglasi se h kratu od vseh strani iz tisoč grl.

Ta krik je bil Guliverju seveda jako nestrpen.

Stresel je z vso močjo kole, na katere so bili njegovi lasje pripeti, in glej, nekaj se jih je izpulilo, tako da je vsaj mogel malo obrniti glavo na stran. Zagleda na tisoče majhnih osebic krog sebe, ki nobena ni bila višja od 15 cm. Opazivši, da se je Guliver rešil spon, vsi od strahu kričijo; majhni junak pa, ki se je drznil priti mu do lica, pade na zemljo in skaklja proti množici, ki ga sprejme z glasnimi vzkliki začudenja.

Guliver se trudi še naprej, da se osvobodi spon. Pa vsemu njegovemu silnemu in brezuspešnemu kretanju se je zaničljivo posmehovalo majhno ljudstvo. Zdaj sliši jetnik poseben šum, obrne glavo in vidi, da jih prihaja velike trume, ki ga obkolijo v lepem redu.

Nakrat zakriči tenek, čist glasek : „Tolgo ponak!“ in Guliver čuti ob enem na rokah skelečo bol. Vsa četa mu je bila sprožila pušice v one telesne dele, s katerimi je največ gibal, da bi se oprostil. Pušice niso bile večje od šivanke, a prodrle so mu kožo.

Vsakokrat, ko se je zganil, sprožili so mu drzni vojaki celo meglo pušic, dà, slednjič so se celo predrznili priti prav blizu, da bi ga zbadali s sulicami.

Na srečo je imel Guliver irhaste hlače, in majhni vojaki so se trudili zaman, da bi jih predrli.

Z močnim gibanjem si je jetnik oprostil levo roko, in to je držal sedaj črez svoje lice v bran proti sovražnim pušicam, sicer pa je ostal popolnoma miren.

Tolika voljnost in potrpežljivost omeči majhno ljudstvo, zato neha napadati in obstreljevati ga, in videti je, kakor da se posvetujejo, kaj storiti.

Kmalu sliši še vedno mirno ležeči Guliver, da se prevažajo voziči. Zopet drugi šum se mu dozdeva, kakor da bi žagali in tesali, slednjič zapazi, da zbijajo tik nje-

gove glave oder. Do vrha so vodile lestvice. Ko je bilo vse gotovo, zleze odlično opravljen gospodič gori. Imel je v roki pismo, njegova noša in nastop sta kazala, da mora biti imenitna glava. Prikloni se jetniku, razpečati pismo in bere z resnim glasom nek ukaz.

Čeprav Guliver ne razume nobene besedice, zdi se mu vender po naglašanju in znamenjih z rokami, da mu žuga s sovražnim in hudim povračilom, če bi se obnašal nepokorno ali surovo, nasproti pa mu obeta svobodo in dobro postrežbo, če se skaže poslušnega in ponižnega.

Na govornikov klic: „Langro dehul san!“ odvežejo jetniku več vrvi debelih konit, tako, da je mogel gibati z desnico.

Guliver porabi to priliko in pokaže „Hurgu“, kakor se je imenoval govornik večkrat sam, na usta in želodec, da je gladen.

Grofič ga takoj ume in zapove, da se pripeljejo jedila. Prišlo je v kratkem na stotine majhnih ljudi, da krmijo orjaškega velikana.

Nekateri so prinesli kuhane svinjske gnati, drugi koščke pečenke, ki pa v očeh Guliverjevih niso bile večje od vrabčevih perutnic; še drugi so prinašali hlebe kruh orehove velikosti — s kratka, vsi so hiteli, da skažejo tujcu svojo dobrohotnost.

Prislanjali so na njega več lestvic, po katerih so mu prinašali jed ter si začudeni priklicavali, da kaj jednacega ne živi nikjer na vsem svetu, da namreč tujec po tri hlebe kruha nakrat požre in da mu tudi štiri do pet gnjati ni preveč.

Krmljenje je trajalo blizo pol ure; sedaj Guliver še pokaže, da ga tudi žeja.

V kratkem se pripelje velik voz z dvema velikima sodoma. Na stotine človečkov ju zvali in zvleče z vrvmi na Guliverja, potem ju odmaše, tako da mu voda teče v usta. Še-le, ko sprazni oba soda, čuti naš rano-celnik, da si je potolažil žejo.

Ko pa potem prazno posodo, kakor nalašč razposajen, potisne visoko v zrak, da pade vrteča se po zraku na tla ter se razdrobi, zaženejo vsi viharo vriskanje na vseh straneh.

„Hekinak degul! Hekinak degul!“ glasi se iz tisoč majhnih grl, in pač nad deset minut vrišči hrupno veselje med množico.

h

h

Tretje poglavje.

Pot v glavno mesto.

Hipoma se poleže razburjenost ljudstva, čudna tihota nastane, in iz zbrane množice prikorači imeniten gospodič, kateremu se vsi spoštljivo ognejo. Kakor je zvedel Guliver pozneje, bil je kraljev poslanec iz stolnega mesta, oddaljenega kake tri milje.

Njegovo Veličanstvo je slišalo o čudnem orjaku, ki ga je telebilo morje na njegovo zemljo, in bilo je torej radovedno, kako in kaj je ž njim, zato je dalo odposlati svojega dvornika, naj poizveduje o tujčevi naravi.

Brez strahu je zlezel majhni dostojanstvenik na velikanovo truplo, postavil se mu

na prsi, razgrnil zvitek pisem, ob katerih je visel pečat v znamenje, da prihaja poslanec v kraljevem imenu. Ko je pokazal to potrdilo jetniku, govoril je na dolgo in široko.

Guliver se je čudil, s kako odločnostjo in spretnostjo je izvršil majhni poslanik svojo nalogo, kakor tudi, kako dostojno in olikano se je obnašal.

Ko je poslanec Njegovega Veličanstva govoril, vladala je krog in krog največja tihota, tako da se je slišal dvornikov govor dalječ na okoli.

Kakor je zvedel Guliver, govoril je proti koncu o želji svojega kralja, ki je hotel dati jetnika prepeljati v glavno mesto, da bi si ga ondu v miru ogledal; kajti bilo bi nedostojno za čast mogočnega vladarja, da bi pred vsem zbranim ljudstvom radovedno, kakor ono samo, ogledaval in otipaval velikana.

Ko dvornik umolkne, dopové mu Guliver z znamenji, naj ga dá rešiti nestrpnih spon. Minister ga ume takoj, a odkima mu zani-kavno. Sedaj pokaže jetnik na svoje krvave

roke in zapazi, da ga Hargov usmiljeno pogleduje.

Ta zakliče svojemu spremstvu neke besede, in hitro prihite z majhnimi posodicami in škatljicami ter namažejo ranjene jetnikove ude z oljem in dišečim mazilom.

Guliver čuti že prvi hip, da mu izginja skeleča bolečina, polasti se ga dobrodejna ugodnost in v kratkem zaspi prav trdno.

Na kraljevo povelje nastopi sedaj nad petsto tesarjev s svojim orodjem in kakih petnajststo konjičev, po en decimeter visokih, privleče na dvojnem vozu lesen zaboj, ki je meril skoro $2\frac{1}{2}$ metra dolgosti in 1 meter širokosti. Bil je zbit liki rakev, a bil je le 4 dm visok.

Z umetnimi vzdigali dvignejo zaboj raz vozove ter ga položé tik spečega Guliverja.

Sedaj pa se še le prične glavni opravek. Morali so dvigniti velikana v zaboj in tega na dvojni voz, kar za ljudi le po 15 cm velike ni bilo, kar si bodi. Pa možici na otoku so bili kaj spretni in strokovno izvežbani strojedelci. Na lesene odre so pripeli

valjarje, črez katere so napeljali kot nit debele vrvi ter so ž njimi privezali na koncih truplo velikanovo. Na stotine vrvi je držalo v kratkem velikana, in na znamenje glavnega inženirja je potegnilo za-nje nad devetsto najmočnejših mož.

Strojedelci so preračunili vse prav na tanko, ker se je Guliverjevo telo dvignilo počasi od zemlje, viselo je za trenutek nad zabojem in vanj so ga potem previdno spustili.

Vse to so ranocelniku dopovedali pozneje, ko se je priučil liliputanskemu jeziku; za omenjenega težavnega podjetja pa je ostal popolnoma nezaveden vsled omamljivega zdravila, ki so mu ga bili pomešali z vodo.

Ko je bil tudi zaboj srečno dvignen na vozova, potegnilo je petnajststo konj. Hej, kako je pokalo v kolesih, kako so nategovali zali konjiči, kakó so pokali biči in upili vozniki svoj: hî, hî!

Počasi se je pomikal sprevod naprej, vsake četrť ure so morali upreči čile in spočite konje, in naposled jih je zasačila noč, ko še glavnega mesta niti videli niso od daleč. Vojaški poveljnik je dal ustaviti

in je ukazal, da ostane štiritisoč mož za velikanovo stražo. Polovica je imela držati goreče baklje kvišku, druga polovica pa je imela proti velikanu obrniti orožje, da bi ne mogel pobegniti. Guliver pa je spal vso božjo noč: prebudil se je šele drugega jutra, ko je sprevod šel naprej.

Stolno mesto so dosegli še predpoldne; pričakovala jih je ogromna množica ljudi. Le z veliko težavo in muko so se pripeljali skozi mestna vrata notri, pa tudi v mestu ni bilo lahko po ozkih ulicah voziti naprej.

K sreči je bilo mesto zidano v podobi zvezde, tako da se ni bilo treba nobenega vogla ogibati.

Sredi lepe in vsled palač bogate stolice je stal star, velik tempelj, največji, kar jih je imela kraljevina.

Že več let ga niso rabili, ker se je baje v njem dogodil strašansk umor, in je bil vsled tega oskrunjen. Imenovano božjo hišo je kralj namenil tujcu za stanovanje.

Ne brez težave so dvignili Guliverja z vozov in ga zvlekli skozi štiri čevlje visoka in dva čevlja široka vrata v tempelj.

Tukaj ga je pričakovalo več sto kovačev z železnimi lanci (verigami), s katerimi so mu prevezali roke in noge in konce prikovali na tla.

Ko ga tako spravijo v varnost, odvežejo vse vrvi, in Guliver se lahko zravna po konci. Jako se zavzame majhno ljudstvo, ko vidi tujca v njegovi celi velikosti, in da mu je celó največje poslopje v kraljevini premajhno. Morali so tempelj razkriti, če niso hoteli, da bi Guliver z glavo ne zadel ob strop, ali da bi celó ne porušil vsega poslopja.

Jetnik je poskusil najprej, da si ogleda vso okolico in se zave, kje da je. Videl je neštevilne palačice pod seboj ter zapazil, da so bila vsa okna natlačena ljudstva. Sicer so pa bili trgi, ulice in ostale naprave kakor v kakem drugem evropskem mestu, samo s to razliko, da je bilo v prestolnem liliputanskem mestu vse čedneje, okusneje in po leposlovnih pravilih stvorjeno.

Zadi za mestnimi zidovi je ugledal Guliver dobro obdelano okolico. Krasne njive so mejile na bujne travnike in zelene gozdiče. Pa najvišja drevesa cenil je le dobra dva

metra visoka. Ko je bil še zamaknjen v krasno okolico ter je premišljeval svoj čuden položaj, premikal se je ličen sprevod ljudi od kraljevega gradu sèm.

Bil je deželni gospodar s svojo soprogo in hčerkami; imel je še drugo mnogobrojno in sijajno spremstvo. Knez je bil za dobro glavo višji mimo vseh drugih, nosil je zlato čelado s krasno pernico na njej. Njegova obleka je bila priprosta in brez nakita, taka tudi soproge njegove, ki pa se je odlikovala po dražestni lepoti in prikupljivem vedenju. Imela je zlat z demanti okrašen šapel v temnih svojih laseh, ki so v dveh kitah segali skoraj do zemlje.

Kdo more opisati občudovanje vsega dvorjanstva, ko zagledajo velikana v tempelju. Vskliki začudenja, blede obrazi, strah in trepet ter omedlevice dvornih gospic značili so dovoljno, kako je velikan Guliver iznenadil svoje obiskovalce. Kralj sam ostane resnega in mirnega lica. Dopustil je celo tujcu, da ga je vzel v roko ter ga dvignil, toda hitro je izdrl meč, da bi se mogel braniti proti mogoči krutosti, kraljica pa je

zavpila od strahu, ker je mislila, da se bo njenemu preljubemu možu pripetilo kaj hudega.

Črez nekaj časa je Guliver postavil kralja zopet previdno na zemljo; kralja je tolika uljudnost in dobrosrčnost tako ganila, da je zapovedal takoj pripeljati deset vozov najboljših jedil za velikana, naročil je tudi najboljšega vina in zapovedal stražam, naj branijo velikana pred napadi in draženjem mestnih pobalinov.

Bil je pa že skrajni čas za to, ker jedva so dvorniki ostavili tempelj, že je primrgolelo ljudstva, ki je začelo Guliverja dražiti, zapazivši, da se ne more gibati.

Nekaj jih je lučalo kamenje, drugi so streljali pušice proti njemu, in zopet drugi so ga že hoteli s sulicami in noži napasti, ko mu straža priskoči ter kakih šest dražljivcev vjame in jih izroči velikanu.

Ta jih prime v roko in jih vzdigne proti ustom ter zazija, kakor bi jih hotel žive požreti. Hu, kako so cepetali majhni hudodelniki od strahu, kako so vrešali in prosili milosti.

Čez nekaj časa, ko so pretrpeli že dosti strahu in groze, postavi jih Guliver zopet na tla in se smeje na ves glas, posebno ko vidi, kako hitro so se izgubili. Tolika dobrohotnost in plemenitost silnega velikana napolni ves majhni narod s hvaležnostjo proti Guliverju; odslej ga ni hodil nihče več dražiti, da, še celo skrbeli so zanj — postavili in zvezali so namreč spretno kakih stopetdeset postelj skupaj v jedno ležišče takó, da mu ni več trebalo ležati na mrzlem, trdem kamenju.

Četrto poglavje.

Posvetovanje liliputanskih ministrov.

Črez nekaj časa skliče kralj vse svoje odličnjake in uradnike, da bi preudaril v družbi teh svetovalcev svoje krone, kaj mu je storiti z jetnikom, kako mu je čuvati splošno blagostanje svoje dežele. Vladar sedi zamišljen na prestolu, prevlečenim z rudečim žametom, s krono na glavi, krog njega pa so sedli velikaši in Hurgi liliputanski tiho šepetaje o čudni prigodbi.

Nakrat zamahne kralj z roko in takoj nastane splošna tihota.

„Vsi veste, knezi moji“, ogovori jih „da je zašel v mojo deželo možak, katerega

velikost preseza vse, kar se je jednacega pisalo v pravljicah o velikanih in strašilih.

Ta orjak, Hekinak degul po imenu, je na srečo takega srca, da ga ne morem imenovati hudomušnega, marveč dobrosrčnega.

Da vam dokažem, dragi moji, plemenitost velikana Hekinaka, dal sem poklicati tudi generala, ki je bil na straži, on naj poroča o vedenju orjakovem.“

Častnik opiše sedaj ganljivo dobrosrčnost velikanovo; naznani, kako smešno se je igral s svojimi dražljivci, a ne zabi tudi opomniti, koliko gromado jedi je použil.

Zadnja opomba je jako vznemirila grofiča, ki je bil zakladni minister. Ta hitro prosi besede in opiše v dolgem, jasnem govoru, v katerem natančno dokazuje s številkami, da državna blagajnica pri takem požeruhu ne more dolgo več ostati polna ter da mora nastopiti lakota po vsej deželi.

„Že dobro“, dé kralj, „toda, če pomislimo, da je letošnja žetev bila bogata in da so vse naše založnice polne žita, pač ne bo treba tolike skrbi. Kakor vidim, želi pa tudi

govoriti naš vojni minister; naj torej tudi on naznani svoje misli.“

Vojni minister, trdna, vojaška oseba, vzdigne se in dokazuje v daljšem govoru, da je sposoben braniti državo, in to tudi proti Hekinaku; zato je že zapovedal pehoti in konjici, naj se vežbajo blizu velikana tako, da se vsa vojska navadi na orjaka. Torej v tem oziru ni treba imeti strahu, tudi je izgotovil že ves vojni načrt proti velikanu, če bi mu kdaj prišlo na misel, odpovedati se podložnosti.

Glasna pohvala zadoni govorniku za njegovo previdnost in skrb. Sedaj pa nasvetuje drug Hurgo, naj bi se ne pečali toliko z velikanom, marveč naj bi ga obsodili na smrt že zaradi varčnosti in javnega miru.

Temu se je protivil minister zdravstvene policije z veliko odločnostjo, rekoč: „Če pade Hekinak, kdo naj ga zagrebe? Vsi delavci našega kraljestva bi ne mogli v teku jednega meseca izgrebsti takega prepada, ki bi bil sposoben za grob velikanu, ki je pač največji med vsemi ljudmi na svetu. Ta jama bi morala biti vsaj četrto ure globoka, če

hočemo, da segnije truplo v redu in brez škode za zdravje nas drugih. Še predno bi bila jama gotova, okužilo bi gnjilo truplo s svojim duhom zrak po vsej kraljevini in bi povzročilo bolezní med ljudmi in živino. Ne, jaz se upiram vsled svoje službe umoritvi tega tujca!“

Kralj se nasmehne radi vročega govora svojega ministra za splošno blagostanje, potem pa spregovori:

„Hvala vam, ljubi prijatelj, da izvršujete svojo službo tako vestno. Tudi jaz se izrekam proti tujčevi smrti že zato, da ne oskrunim gostoljubnosti naše dežele in tudi, ker se je orjak dosedaj vedel vedno dobrodušno in uljudno.“

Ko kralj umolkne, javi se k besedi še drug Hurgo, ošaben in ohol grofič.

„Slavna gospôda!“ ogovori jih. „Dovelite mi, da Vam navedem nekoliko potez velikanove neotesanosti, katere bodo dokazale, kako prostaško je olikan. Moj brat, ki je poročnik v telesni straži kraljevi, bil je v službi ter je zlezel na velikana, da bi opazoval, če se ne godi kaj posebnega. Ko

preiskuje velikana, pride do velikanskih nosnic. Pogleda noter, in ker misli, da je morda kdo notri skrit, porine meč v nosnico. Kaj stori sedaj strašilo? Zasopiha tako močno, da je mojega brata vrglo vrtečega se po zraku na zemljo, zlomil si je desno nogo in morali so ga v nosilnici spraviti domov. Jeli to vedenje umestno proti kakemu Hurgu, proti službojočemu častniku telesne straže?

Govorilo se je še mnogo proti in za tujca, končno pa se skaže pri glasovanju, da naj se Hekinaku za zdaj prizanaša, in če bi nastala splošno lakota, potem naj se obsodi na smrt. Zato so sklenili, da morajo vse vasi v kraljestvu odrajtovati živež za velikana. Vsako selo je moralo na teden izročiti pet volov, šest koz in obilo kruha in vina.

Velikanu so še odločili šeststo hlapcev in nebrojne rokodelce, ki so imeli skrbeti za njegovo opravo. Kralj sam pa je imenoval šest profesorjev svojega vseučilišča učiteljem, ki so imeli Hekinaka podučevati v deželnem jeziku in slovstvu ter ga seznaniti s šegami in občevanjem liliputanskim. Ko so bili vsi

navedeni sklepi končani, razpusti kralj svoje velikaše in se napoti, da z nova obišče velikana.

Ko vstopi kralj v jetnikovo stanovanje, prinese mu stražni častnik zapisnik vseh reči, katere so bili našli pri Guliverju.

Kralj skrbno pregleda vse stvari, in si da prečitati zapisnik še jedenkrat. Polkovnik, ki je imel to častno stopnjo kot stražni glavar, mu čita nastopno :

„Pri preiskovanju velikana smo našli v njegovem desnem žepu v suknji veliko, štirioglato platno, s katerim bi se lahko pogrnila cela soba, menda njegovo ruto, zraven pa tudi veliko srebrno skrinjo s pregiblјivim pokrovom. Ko skrinjo s silo odpremo, najdemo notri rujavi prah. Dva izmed nas zlezeta vanjo ter pregrebeta imenovani prah, ki pa je imel sila močen duh, da smo morali vsi kihati, onadva pa smo izvlekli omedlela iz skrinje. Velikan si je deval tisto zemljo v nos. Zapahnili smo pokrov in ko smo se oddahnili, nadaljevali smo preiskavo.

V levem telovnikovem žepu smo našli velike okrogle plošče iz srebra s čudnimi

podobami. Izvlekli smo jih le s težavo; jed-nemu delavcu je padla taka plošča na nogo ter mu jo je ranila takó, da smo ga morali odvesti v bolnico.

Splazili smo se k levemu telovnikovemu žepu, kjer smo našli čudovit stroj, ki je bil sličen polni luni.

V krogu so bile pisane številke, nad katerimi sta se obračala dva jeklena droga, jeden daljši mimo drugega; notri v stroju pa je šumelo in kovalo na čuden način. Zapustili smo takoj sumljivi kraj, boječ se, da ne pride ven ona žival, ki je ropotala notri v stroju. Zapazili smo pozneje, da je bil stroj pripet z mogočno srebrno verigo za telovnik, in bili smo še bolj prepričani, kako mora biti hudobna v stroju živeča zver.

V desnem suknjinem žepu smo našli veliko železno cev, daljšo od največjega moža; bila je prikovana na lesen ročaj, močno zakrivljen, ki je bil zopet s kovino nakiten.

Še drug strašen stroj smo našli v desnem hlačnem žepu velikanovem, stroj, ki je bil od zunaj pokrit z želvino kostjo, od znotraj pa je bil na videz iz železa. Zapazili smo,

da si prerezuje velikan s tem strojem jedi, in pri tej priložnosti je bil še jedenkrat daljši, kot prej.

Po dolgem iskanju našli smo še tudi drugo reč, podobno velikanski ribičevi mreži, kjer je bilo shranjenih še več enakih srebrnih plošč, kakor smo jih bili že našli v desnem telovnikovem žepu.

Nekatere plošče bile so tudi neizmerno lepe in iz najžlahtnejše kovine, iz zlata, tako, da lahko trdimo, da je Hekinak degul najbogatejši mož vsega kraljestva.

Okoli ledovja je imel privezano kožo kake velikanske kače, v njej je tičal ogromen meč, devet mož dolg, zraven je imel še privezano torbo, v kateri hrani črni prah in tako debele svinčene kroglice, da smo je mogli ganiti le s težavo.“

Kralj posluša poročilo do konca, potem pa se obrne k Guliverju, ki je stal blizu njega in pazno poslušal bralca, čeprav ga ni razumel, slutil je vendar, o čemer je bila govorica. Kralj mu veli in z znamenji dopove, naj rabi posamezne, pri njem najdene reči,

da spozna njihov pomen, pred vsem pa, naj mu pokaže veliko železno cev.

Guliver hiti, da ustreže jako prijaznemu kralju, izvleče svoj samokres, tega je namreč kralj mislil, nabije ga s smodnikom, pomeri potem z orožjem proti nebu in ustreli. Ne-popisljiv strah se polasti vseh prisotnih in tudi krog hiše stoječih Liliputancev, ko so zapazili šiniti blisk iz cevi, kateremu je sledil grom. Popadali so od strahu na tla in mislili so, da se ruši nebo nad njimi. Še le čez nekaj časa se zavedó in oddahnejo od strahu. Kralju jedinemu ni bilo videti strahu na obrazu. Hladnokrvno zapove slugom, naj shranijo dobro tako nevarno orodje. Sedaj še hoče videti uro, in ko mu jo Guliver podrži pred oči, vsklikne vladar začudenja.

Šum in ropot notri v uri, premikanje kazalcev, svitel okrov, vse to je neizmerno občudovalo njegovo veličanstvo liliputansko. Tudi ostalo imetje jetnikovo je jako zanimalo majhnega vladarja, ki je bil končno zapovedal straži, da mu znosi vse v grad in zaklene v trdne shrambe.

Peto poglavje.

Rešen.

Že se je kralj napotil nazaj v svojo palačo, ko se Guliver domisli, da je morda sedaj najugodnejši trenutek, prositi vladarja, da mu olajša njegov položaj. Vrže se torej na kolena in vzdigne proseč roke kvišku. Liliputanski vladar ga razume takoj, a naznači mu, da mora še potrpeti nekaj časa, potem naj ponovi prošnjo, sicer pa, da je z njegovim vedenjem popolnoma zadovoljen. Tedni minejo. Guliver se je s pomočjo neutrudljivih svojih učiteljev naučil toliko deželnemu jeziku, da se je v njem že pogovarjal za silo, in sedaj mu je napočila ura rešitve.

Nekega dne pride državni kancelar v spremstvu svojih tovarišev ministrov in mu naznani, da bo izpuščen iz ječe, če podpiše nastopno pogodbo, katero mu je prišel čitat.

Po teh besedah se vsede veliki mogočnik na široko in čita z močnim, slovesnim glasom :

„Premogočni vladar liliputanski, ki razveseljuje in tudi strahuje ves svet, katerega kraljestvo obsega nad štiri štirijaške milje in sega od jednega konca sveta do drugega, naš slaven kralj torej, ki je mogočnejši mimo vseh ljudi, on, ki je prijazen liki spomlad in strog kot zima, on, veličanstvo liliputansko, zahteva od gorskega velikana, da obljubi na nastopne točke s sveto prisego, in sicer:

1. Ne sme zapustiti naše dežele brez dovoljenja.

2. Sme hoditi samo po stranskih potih in ne sme nikdar leči na travnike ali njive.

3. Mora paziti, da s svojimi nogami ne pomandra kakega podložnika, konjev ali vozov.

4. Mora se zavezati, da bo odposlance vladarjeve hitro prenašal kamor so namenjeni.

5. Je dolžan, da brani o vojnem času državo proti vsakojakim sovražnikom.

6. Kadar se bo zidalo kako kraljevo poslopje, recimo vojašnice in gradovi, mora pomagati rokodelcem kot podajač.

7. Za vse to bo dobil dan na dan toliko jedi in pijače, kolikor se je potrebuje, da se nasiti sedemnajststo in štiriindvajset môž.

Kancelar je še čital navedene točke jetniku, ko je prišel tudi kralj sam, da bi videl, kako se bo Guliver vedel, ko bo svoboden.

Jetnik priseže, da bo na pogodbo in bil je mahoma rešen vseh spon.

Sedaj se spusti Guliver na kolena, da bi se zahvalil kralju, ta pa mu veli vstati, in izreče na ljubeznjiv in dobrohoten način upanje, da se v prihodnje skaže kot zvest služabnik in koristen podložnik.

Guliver porabi prvi čas svoje prostosti, da si ogleda lepo prestolno mesto Mildendo. Da bi pa ne porušil s krili svoje suknje dimnikov in hišnih streh, sleče suknjo, potem šele gre na svoj sprehod.

Vse hiše, katerih je bilo več tudi na pet nadstropij, bile so polne ljudi.

Vsi so hoteli videti velikanskega gorskega moža, ki je tako mirnega srca in tako dobre nravi.

Guliver je cenil število prebivalcev nad pol milijona duš, in prepričal se je kmalu, kako bogastvo je v tej deželi, ki je imela biti sedaj tudi njegova domovina.

Glavno mesto Mildendo, obdano z zidom, dva čevlja visokim in pet palcev debelim, imelo je podobo četverokotnika.

Sredi mesta je bila kraljeva vladna palača, zavarovana z nasipi in jarki. Radoveden, kakšno pohištvo ima liliputanski kralj, obrne se proti gradu, zidanemu v ličnem slogu.

Vleže se na tla in pogleda skozi snažna okenska v notranjo palačo. Notri nastane namah gibanje kakor v mravljišču; kraljiči in kraljičine so pritekli k oknom, celo kraljica sama se je vzdignila z divana ter podala tujcu roko, da jo je poljubil. Guliver pa, ganjen tolike prijaznosti in milosti, poljubil

je kraljici desnico tako močno, da je glasno zakričala in jo je moral prositi oprostjenja.

Že kakih štirinajst dni se je veselil Guliver zlate svobode ter se sprehajal na široko okolo, ko ga nekega dne, ravno ko se je hotel vleči malo k počitku, nenadoma obišče kraljev skrivni tajnik Redrezal. Guliver se nekaj prestraši, misleč, da se je morda pregrešil proti kaki točki in da ga pride menda opominjat, pa že prijazno prišlecevo lice ga prepriča, da ni nič hudega.

„Prišel sem,“ ogovori ga majhni odposlanec, „da vam želim vso srečo in čestitam ~~k~~ vaši prostosti ter da se malo razgovoriva.“

Guliver se mu zahvali za toliko prijaznost, in tajnik mu s čudovito odkritosrčnostjo popisuje državni položaj.

„Tukaj imamo dve stranki,“ reče mu skrbipolnega obraza, „ki se imenujeta traneksani in slameksani. Oni nosijo visoke, zadnji pa nizke pete, in obe stranki trdita, da je njijina noša najpripravnejša za blagor domovine. Trameksanov je več mimo slameksanov; a zadnji se cenijo vender-le močnejši,

odkar se je tudi kralj odločil za nje, ker nosi visoke pete.

Še neke druge zdražbe mi je opomniti,“ nadaljuje tajnik. „Bila je od davnih vekov v nas Liliputancih šega, da smo kuhana jajca začeli luščiti pri debelem koncu. Našega kralja ded, nekaj svojeglav vladar, pa je, pozabivši se, nekega dne odprl jajce pri rtastem koncu, potem pa še velel, naj za naprej tudi vsi ostali podložniki delajo jednako.

Liliputanci so pa trdoglavneži. Sledila je ustaja za ustajo in pri jedni je izgubil celo vladar svoje življenje, ker se je pregrešil proti tej šegi.

Še sedaj ni vse mirno, dà, ravno včeraj je prišlo pismo od cesarja na Blefusku, sosednem otoku, v katerem terja jako odločno od našega kralja, naj prekliče ono postavo, ki skruni naše v alkoranu popisane šege, in naj zapove, da se jajca zopet morajo odpirati pri širokem koncu, če ne, prihrumel bo z vojsko nad deželo Liliputansko.“

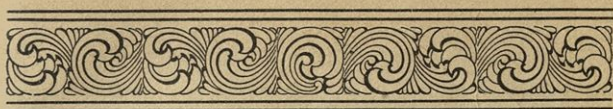
„Ali so take postave pisane v alkoranu?“ praša Guliver, ko utihne Redrezal.

„Nikakor ne,“ odvrne ta, „tam le stoji, da sme jesti in piti vsakdo, kakor je spodobno in najprilичneje.“

„Dobro,“ odgovori Guliver, „vidim, da išče cesar na Blefosku priložnosti za prepir v tej ničevosti. Prosim, naznanite presvetlemu kralju, da sem pripravljen slednjo kapljico krvi žrtvovati zanj.“

Tajnik se zahvali v kraljevem imenu in pohiti proti mestu, naznanit kralju Hekinakove namere. Ostavi torej Guliverja in se napoti proti kraljevemu gradu, oni pa se vleže na drugo stran ter zaspi, ne da bi ga skrbela bližnja bitva.

Šesto poglavje.

Guliverjevi junaški čini.

Ne daleč od Liliputa je ležal prekrasen otok Blefusko. Le morska ožina kake pol ure široka in na sredi okoli šest čevljev globoka, je ločila obe kraljestvi, ki sta že od pradavnih časov živeli v večnih bojih in v sovraštvu.

Sedaj se pa tudi cesar blefuščanski ni hotel šaliti, ampak gledé na nesložnost med Liliputanci napasti in sosedno deželo podjarmiti.

V ta namen zbere v pristanu, ki je bil najbliže sosednemu kraljestvu, neštivilno brodovje, na katerem so po jamborih veselo plapolale zastave v nepopisljiv strah Liliputancem,

ki so lahko zapazili od svojega primorja celo hosto sovražnih jadrenikov.

V jutro po razgovoru s skrivnim tajnikom je dospela iz Blefuska napoved vojske, in strah je bil nepopisen zaradi prihoda sovražnih ladij.

Komaj zazve Guliver o čem je govorica, že dá kralju naznaniti, da si upa on sam v menj ko dveh urah blefuščanske ladije pripeljati zaplenjene na Liliput.

Glavnega mesta se polasti velika razburjenost. Mladi in stari hité na obrežje, kjer se Guliver pripravlja na bližnji boj. Spletel si je namreč iz posameznih niti vrvico, ki je bila močna za kakih sto niti, da bi mogel na nji vleči sovražno brodovje za sabo.

Naposled je vse gotovo. Vrže suknjo na tla in korači v morje, ki je bilo s kraja tako plitvo, da mu je komaj pokrivalo noge, počasi pa je prihajalo globočje in naposled mu je segalo do pleč.

Ko pride do sredine morske ožine, jame plavati, dela pa tako velike valove, da začno ladije v bližnjem pristanu plesati gor in dol.

Ko čuti zopet trda tla pod nogami, brede naprej in zapazi, kako skačejo sovražni mornarji silno prestrašeni z ladij v vodo, da se rešijo čim prej na suho.

Guliver najde brodovje prazno ter se podviza, da ladjine rilce pripné na svojo vrvico, kar pa ni bilo tako lahko, ker so ga Blefuščani z bližnjega obrežja obsipavali s pušicami. Ko to delo srečno dokonča, poskuša ladjice vleči za seboj, toda niso se premaknile, ker vsaka je bila močno zasidrana. Torej izvleče svoj nožič, poseže ž njim pod ladjice in prereže vrvice od sider.

Na ta način se mu posreči premakniti celo vrsto ladij in odbresti proti Liliputu.

Takrat pa zaide na tako globino, da mu sega voda do brade in na obrežju stoječi in opazujoči Liliputanci ga ne morejo več razločno videti. Pač pa zapazijo kakih petdeset sovražnih ladij približevati se obrežju in mislé, da prihajajo iz bojnih ozirov, prestrašijo se silno.

„Hekinak je utonil, Blefuščani prihajajo!“ kričé mnogi ter se obrnejo bežé proti notranjemu otoku.

Nakrat pa pride ogromna velikanova oseba iz valovja na svitlo, in še le sedaj zapazijo, da vleče sovražno brodovje za seboj.

„Prihaja! Že je tu!“ kričé drug za drugim in celo kralj sam je kričal drznemu junaku v pozdrav.

„Živio! slavni vladar liliputanski!“ vsklikne tudi Guliver in vzdigne desnico v pozdrav. Ko priveže trdno ladije, stopi ponosno klanjaje se pred njegovo kraljevo veličanstvo.

Ta ga z laskavimi besedami zahvali za toliko junaštvo ter ga prosi, naj mu popiše, kako je reč izvedel tako srečno, kar Guliver tudi takoj stori.

Ko konča svoje poročilo, zre kralj nekaj časa zamišljen pred se, potem pa izpregovori blizo tako-le, gledaje velikega junaka s svitlimi očmi.

„Že dolgo časa sem prevdarjal, da bi pokoril kraljestvo Blefusko in si je podvrget. Zapovem ti torej, da se spraviš na pot ter mi pripelješ še ostale ladje preko morja in mi podjarmiš ves ostrov!“

„Vaše veličanstvo,“ odgovori Guliver mirno a trdno, „z ravnokar opravljenim delom sem vam po mojih mislih povrnil nekaj vaših dobrot, toda nikakor in nikdar ne bom pomagal tirati svobodnega, žlahtnega in junaškega naroda v tuj jarm. Jaz sam si štejem v čast, da sem sin velikega naroda, ki mu je zlata svoboda nad vse, in moji rojaki bi me proglasili za malopridneža, ko bi zvedeli, da sem pomagal ugonobiti plemenit in hraber narod.“

Prvokrat pogleda kralj razjarjen velikana. Državni blagajnik Flimnap je pa govoril celo o hudodelstvu razžalitve vladarja in dvornik Lankon je mrmral nekaj o nehvaležnem požrešnežu. Le kraljeva sestra, lepa kraljičina Alana, zrla je kvišku z začudenjem proti blagočutnemu junaku; videlo se je, kakor da le ona sama vé ceniti izvrstno srce in velikodušnost orjaškega gosta.

Na srečo se je ravnokar približala blefuščanska ladija obrežju, ki je obrnila naše pozornost nevoljnega kralja.

Bili so cesarjevi poslanci, ki so prišli prosit miru, ob jednom pa so tudi izrekli

željo liliputanskim svetovalcem, ki so jim prišli naproti, da bi jih peljali pred slavnega gorskega orjaka.

Blefuščani niso bili večje postave mimo Liliputancev; tudi oni so bili tako gibčni in spretni pri vsakem kretanju, in zmanjkalo jim je besed, primerno pohvaliti junaške čine velikanove.

Priklonijo se trikrat pred Guliverjem in njihov načelnik ga ogovori s krepkim, jasnim glasom tako-le:

„Odkar stoji zemlja, ni hodil po nji nobeden, ki bi bil tako srčen in tako močan, kakor ste vi, blagi junak. Ob jednom imamo tudi pohvaliti vaše prijateljsko in človeško srce. Prav lahko bi bili razrušili deželo Blefusko, ali pa pri zaplenitvi našega brodovja pomandrali vse naše mornarje, toda pustili ste jih brez ovire plavati na suho. Zares redka, nenavadna blagosrčnost!

Naš vladar, mogočni gospod in cesar na Blefusku, gori poželjenja videti vas in sprijazniti se z vami. Pooblaščen smo, povabiti vas prav uljudno, da ga obiščete in se v prijateljskem namenu bližate naši gосто-

ljubni deželi, kakor ste jo ravnokar obiskali v sovražnem.“

Guliver sprva ne odgovori ničesar na ta ogovor; ozre se samo na kralja liliputanskega, ki mu z glavo prikima in dovoli govoriti, kar je itak moral storiti že iz uljudnosti. Še-le potem naznani Guliver, da bo ob priliki hvaležno uporabil toliko prijaznost blefuščanskega cesarja.

Potem se poslovijo od kralja in ministrov ter korači proti svojemu tempelju, da se odpočije od tolikega napora.

Kmalu se ga polasti trdno in močno spanje, iz katerega ga zbudi čuden, brenčeč šum. Skoči na noge, pogleda krog sebe in spozna slednjič pri svojih nogah kraljičino Alano. Pripogne se k nji in ona mu šepetaje reče:

„Prišla sem te svarit, kajti Flimnap, Lemjak, Lankon in Balinov so sklenili tvojo pogubo in oblegujejo tako rekoč kralja, mojega brata, naj te obsodi na smrt.“

Jeza se polasti Guliverja, zato zakriči:

„Naj le pridejo nad mene, bojim se jih presneto malo!“

„Dobro vem to sama, junaški prijatelj moj,“ povzame Alana resnobno, a je tudi razveseljena tolike srčnosti, ki se je kazala v tujčevih besedah. „A vendar te prosim, bodi pazljiv! Brani se pretrdemu spanju, pred vsem pa ne vzemi nobene pijače v usta, predno je nisi preiskal. Če zapaziš na dnu posode zelenkasto goščavo, bodi preverjen, da so ti pomešali nekaj v pijačo, kar te omami in pripravi v trdno spanje.“

„Več tisočkratno se zahvaljujem vašemu veličanstvu!“ vsklikne Guliver in poljubi kraljčini roko, na kar zardeči Alana tako močno, da si potegne pajčolan črez lice ter s tem skrije svojo zadrego.

„Varuj se pred vsemi drugimi Flimnapa,“ reče mu slednjič. „On je tvoj smrtni sovražnik. Mojemu bratu si sicer prirasel na srce, a tudi on se dá večkrat voditi po svojih svetovalcih.“

Guliver odvrne na to: „Jaz sicer ljubim vladarja in bi zanj šel v ogenj, toda njegove želje, da naj uničim Blefusko, so tako nasprotni moji vesti, da jih nisem mogel izpolniti.“

„Poskusila bodem vse,“ dé Alana, „da se iz nova okrepi prijateljstvo, ki je vladalo prej med mojim bratom in med teboj. Do tistega časa pa te prosim, da ne storiš nikake sile moji domovini.“

Ko Guliver to kraljicini obeča, zapusti ona velikanov stan in odide domov v kraljevo palačo.

Ranocelnik pa je stal še dolgo časa zamišljen. Čudno se mu je zdelo vse obnašanje kraljicine. Ona, žlahtno rojena, je skrbela toliko zanj in je bila tako v strahu za njegovo usodo, kot bi bil njen sorodnik; a tega ni mogel razumeti. Toda veselila ga je tolika sočutnost; veselilo ga je, da je v tujini našel srcé, ki je bilo zanj polno skrbi.

Sedmo poglavje.

Tajno posvetovanje.

Poslanci blefuščanskega kralja so se napotili zopet proti domu, ker jim je liliputanski kralj gledé na to, da se Guliver ni hotel več pečati z vojno, dovolil mir pod lahkimi pogoji.

Vsled tega sevé se kraljevo in njegovih svetovalcev prijateljstvo do tujca ni povečalo, ampak razsrdili so se tako zelo vsi nad njim, da so kratko po odhodu Blefuščanov sklicali v kraljevi palači tajno sejo, v kateri so se pogovarjali, kako je postopati v prihodnje z gorskim velikanom.

Kralj otvori zborovanje in dovoli prvo besedo državnemu zakladniku Flimnapu, ki govori tako-le:

„Preteklo je skoro šest mesecev, odkar živi Hekinak med nami; vsakdo vé, da sem predlagal že zdavnaj, naj bi umorili to pošast, ker ni mogoče, da bi tega požeruha hranili iz kraljevega zaklada. Žalibože me tistokrat niste poslušali, in sedaj še-le, ko nam je požrl več ko milijon za jedi in pijače, še-le sedaj ste si izmislili, da bi bilo dobro odstraniti ga.

To se zna, da tudi danes glasujem bolj nego kdaj, da se ugonobi gorski mož; na kakšen način, to je reč našega maršala Lemijoka, on naj predloži svoje nasvete.“

Sedaj se dvigne Redrezal in govori s prisrčnimi besedami za tujca. Govoril je med drugim takole:

„On sam je s svojim orjaškim činom primoral blefuščanskega cesarja k miru; stekel si je torej neizrecno zaslugo za našo domovino.

Potem pa še imamo tudi pogodbo ž njim glede njegove hrane in dokler ni prelomil te pogodbe, ne moremo ga soditi tako ostro, kakor se nasvetuje.

„Prelomil jo je!“ zakričé Lankon, Balinov, Limijok in Flimnap.

„To mi ni znano!“ odvrne Redrezal.

„Branil se je, še dalje bojevatı se proti našim sovražnikom!“ zavpije maršal.

„Tudi hoče obiskati cesarja blefuščanskega!“ dostavi Lankon.

„A to le z dovoljenjem našega vladarja,“ odvrne tajni svetnik in pogleda kralja.

Ta pa se ozre temnega obličja na svojega tajnega svetnika, in drugi svetovalci, zapazivši to, kričé soglasno:

„Redrezal je izdajalec, vrzite ga v temnico!“

Kralj namigne svojemu tajnemu svetniku, naj ostavi sejo, in močno užaljen odide sluteč propad svoje domovine.

Sedaj je bila vsa skupščina soglasna, da se velikan usmrti.

Toda dolgo so se še posvetovali, kako bi jim bilo storiti to.

Predlagal je nekdo, naj se ponudi He-kinaku vspavalni popivek, da ga potem lahko ugonobe. Drugi je priporočal, da bi bilo bolje, če ga znova uklenejo v verige ter ga izstradajo; ta predlog je podpiral tudi zdravniški minister, češ, da gorski mož po smrti

ne bo mogel okužiti s slabim duhom vse okolice, če bo shujšan do kosti.

Po dolgem razgovarjanju so se zjediniili, da morejo velikana na videz pravično obsoditi na smrt le tedaj, ako mu naštejejo posamezna hudodelstva, nato dajo napisati nastopne točke na pergamen:

1.) Hekinak je bil nepokoren, ker se je branil prepeljati še ostale sovražne ladije iz Blefuska.

2.) Ni hotel pobiti sovražnikov pod ničevo pretvezo, da je to proti njegovi vesti.

3.) Mika ga tudi obiskati cesarjev dvor na Blefusku, kar mu je prepovedano po pogodbi, in je to smatrati za veleizdajstvo.

Navedene točke izročé pravosodnemu ministru, naj bi je predložil gorskemu možu in mu zapovedal, da se v teku štiriindvajsetih ur opraviči pred sodiščem.

Minister se takoj odpravi iskat velikana in ga kmalu najde zunaj mesta sedečega na majhnem holmcu, gledajočega na širno morje. Gorski mož vsprejme z veliko prijaznostjo in uljudnostjo visokega uradnika in žalost mu šine črez vedro lice, ko sliši, česa ga dolže,

vender pa obeča, da se bo zagovarjal v kratkem. Ko pravosodni minister opravi svoj posel, odkoraka samozavestno nazaj proti mestu.

Guliver pretehtuje vse razmere sem in tja ter se nazadnje odloči, da stopi drugega jutra pred kralja ter se popolnoma opraviči.

S temi mislimi se vrne v svoje stanovanje, da si zapiše posamezne točke svojega zagovora in jih uredi. Komaj začne pisati, vstopi že kraljičina Alana v njegov tempelj.

„Kaj pa delaš tukaj?“ praša ga.

Guliver ji razloži, kakó prepričevalno se misli opravičiti, ona pa mu odvrne žalostnega obraza:

„Ne bo ti pomagalo nič, ker tvoja smrt je sklenena. Kralj je grozno razjarjen. Dal je zapreti v temnico tvojega zvestega prijatelja Redrezala samo zato, ker te je bil zagovarjal. Vse to pomenja, da ti gre za glavo, ubogi moj Hekinak!“

Guliver skuša kraljičino tolažiti in ji zagotavlja, da v pol uri popolnoma lahko poruši vse glavno mesto in uniči tisoče svojih sovražnikov.

To pa še vse bolj vznemiri gospico. „Oj, jadona mi domovina!“ vzdihne vsa solzna kraljičina, „kaj te ima doleteti! Ne kamen ti ne ostane na kamenu, in tvoje livade bodo opustošene!“

Guliverja čudno omeči tolika ljubezen do domovine. Slednjič vsklikne: „Ne, kraljičina, nobenega Liliputanca se niti za las ne dotaknem, pobegnem raje skrivej od tod. Blefuščanski cesar me je povabil k sebi, obrnem se torej do njega.“

Kraljičina povesi žalostna lepo glavico ter molči. Očividno jo je mučila misel, da ostavi Guliver Liliputansko; toda slednjič, ko je spoznala, da ni druge rešitve, poda tujcu svojo ročico in izpregovori s trepetajočim glasom: „Bodi mi zdrav, prijatelj moj, najvišje bitje naj te spremlja in varuje! Alana se bo spominjala tebe, dokler bo živa. Našla sem v tebi sorodno dušo. Moja najiskrenejša želja je, da bi se še kdaj vrnil v miru sem k nam na Liliput, kjer bi preživel svoje dni kot prijatelj našega naroda.“

Te besede jako ganejo Guliverja; skoro se mu milo stori, da mora ostaviti deželo.

Dolgo zre za kraljičino, ki je hitela proti domu, dokler mu ni izginila izpred oči v prvi stranski ulici. Noben srečajočih ni slutil, da je ta ženska v priprosti obleki preoblečena kraljeva sestra; Guliver pa je pobral svoje malenkosti, katere je še imel ter se pripravljaj na beg.

Osmo poglavje.

Beg na Blefusko.

Guliver se obrne proti onemu kraju primorja, ki je bil najbližji kraljestvu Blefuščanskemu. Ko pride do morja, sleče se na pol, zloži svojo opravo na jedno zaplenjenih ladij in odbrede proti sosednemu otoku, v tem ko potiska ladjico s svojimi rečmi pred seboj naprej.

Še le drugega dne dospe v glavni zaliv blefuščanski. Vest o njegovem prihodu se je raznesla že po vsem otoku, in ko je stopil na kopno zemljo, pričakoval ga je že cesar z vsem spremstvom blizo pristana, da ga sprejme dostojno.

Razburjeno veselje zahrumi po vsem otoku; vsi hité vkup, da si ogledajo neznanega velikana in mu izrazijo svoje začudenje in hvalo. Posebno cesar se je trudil največ, da je našel tujec vse všečno. Dal je izprazniti največjo palačo na otoku ter mu jo pripraviti za stanovanje; tudi mu je pošiljal obilo dobrih jedi in pijač.

Že čez nekaj dni se je udomačil Guliver popolnoma v novi deželi. Spoznal je, da so šege in navade bile skoro popolnoma slične onim na Liliputu. Hudodelnike so kaznovali strogo, goljufe ostreje mimo tatov, ker po pravici so dejali, da se je tatov čuvati lahko, onih pa ne.

Posebno so cenili odgojo mladine, ki se je končala že v najstnem letu. Plemenitaške otroke, dečke in dekleta, podučevali so skupaj o načelih poštenja, pravičnosti, ponižnosti, veronauka in ljubezni do domovine; skušali so, da se njihova zavednost o načelih poštenja razvija na blag način. Pred vsem pa niso, dopuščali, da se otrokom pripovedujejo neumne pravljice o strahovih in o čarovnicah. Otroci priprostejših meščanov in uradnikov

se niso učili toliko, toda tudi nje so pridno poučevali o krepostih in ljubezni do domovine. Pripovedovali so jim o junaških činih svojih pradedov in o krutih vojskah ter so jih tako vspodbujali, da jih posnemajo.

Guliver je živel že kake tri dni med Blefuščani, ko se je sprehajal po morski obali, gledaje v daljino proti svoji domovini. Koprnenje po domovini in ljubezen do svoje žene Polonice mu je še bolj širila prsi, ko zagleda med pečinami, štrlečimi z morja krog Blefuska, neko črno reč, ki se je po valovih zibala gori in doli. Radovednost ga žene bliže, in zdajci spozna, da je to prevrnjen čolnič na morju. Bog! kako mu je utripalo srce, ko je zagledal po tolikem času vsaj majhno znamenje svoje domovine! Kako čudno je prihajalo našemu Guliverju, ki je moral životariti že toliko časa med tujimi, nenavadnimi ljudmi. Bogu zahvaljevaje se vzdigne Guliver roke, sleče se ter se vrže v valove, da doseže tujo ladjico.

Po nepopisljivih mukah se mu to posreči. A kake težave je še-le imel, da zabrne ladjico; trudi se več ur, a po neizrekljivih mukah

še-le posreči se mu, da obrne čoln. Najde tudi privezano veslo ter zavesla v glavni pristan blefuški, kjer priveže svoj čoln, v tem pa prihrumé majhni prebivalci skupaj, da vidijo novo čudo.

Prišel je tudi cesar, da si ogleda velikanski brod; rad mu je dovolil več stotin mornarskih tesarjev, da so mu popravili ogromno ladijo.

Kdo se je bolj veselil nego Guliver. Dal je zasmoljevati in popravljati čolnič dan in noč, ker je nameraval poskusiti na slabem brodu, da dospé bliže k svojim ljudem v domovini.

Najvišje drevo je izbral za jambor, dal je sešiti deseterno platno za dvojna jadra in nanositi si živeža za ves mesec.

Šel je potem pred cesarja in ga prosil, da bi mu dovolil odhod. Prav prijazno mu je dovolilo njegovo veličanstvo vse to, in sicer za tretji dan.

Toda že drugega dne je nenadna novica vznemirjala našega Guliverja. Slišal je, da se je približavala jadernica iz Liliputa, ki so jo spoznali po zastavah, da prinaša kra-

ljeve poslance. Kmalu priplove omenjena ladja v glavnem pristanu h kraju.

V svečanem sprevedu korakajo poslanci proti cesarjevi palači, kjer jih tudi sprejmó z jednako svečanostjo, Guliver pa pričakuje nestrpno, kaj neki zahteva tuje poslanstvo.

Prvi govornik liliputanski izroči kralju lastnoročno pismo svojega vladarja, potem pa gladko in na široko razpravlja namen njihovega obiska. Pripoveduje vso dogodbo od prihoda gorskega moža pa do tja, ko je ostavil njihov otok. Potem prečita pogodbo in omeni, da jo je velikan prelomil večkrat.

S čim jo je prelomil, zamolčal je, dobro vedoč, da bi sicer Blefuščani preveč potegnili z velikanom.

Ko govornik konča svojo obtožbo, zahteva od cesarja, naj ravna po zakonih in izroči zločinca svojemu kumu, liliputanskemu kralju, da ga kaznuje po zasluženji.

Cesar odvrne častitljivo:

„Kar zahtevate, nemogoče je po vsem! Kdo naj spravi velikana črez širno morje do vas? In kakšna ima biti kazen, ki jo

je prisodil moj kum liliputanski našemu velikanu?“

Govornik vseh poslancev odgovori:

„Naš vladar prosi cesarja blefuščanskega, naj dá iztakniti zatožencu obe očesi.“

„Ostra kazen!“ povzame cesar, „toda jaz jo dovolim, ako jo vi, gospodje poslanci, sami hočete izvršiti.“

Nepopisljiv strah se polasti Liliputancev, ko slišijo cesarjev odlok; branili so se tako moško, izvršiti ta posel, da se cesar ni mogel vzdržati smehú.

Cesar jih ogovori črez nekaj časa:

„Imam čast naznaniti gospodom poslan-
cem, da tudi nas v par dnevih zapusti gorski
mož. Našel je ogromno ladijo, ki ga ponese
v njegovo domovino. Želimo mu sreče za
dober odhod. Njegov nepopisljiv glad bi
danes ali jutri prouzročil lakoto v naših de-
želah. Bodimo veseli, da se ga iznebimo z
lepa!“

S temi besedami odpravi cesar lilipu-
tanske poslance. Ti se vrnejo še istega dne
domov, kjer so raznesli novo vest.

Vsi so se veselili, da se iznebi okolica tako nevarnega bitja, le ena oseba je žalovala, in to je bila kraljičina Alana. Ona je še zmiraj upala, da se povrne na Liliput. Od sedaj se ni udeležila nobene dvorne veselice več, žalovala je za Hekinakom.

Deveto poglavje.

Domohod.

Ko si Guliver pripravlja svoj čoln, pošlje mu še cesar petsto delavcev, da bi mu naredili jadra.

Ti so skupaj sešili trinajststročno blefuščansko platno in naredili primerna jadra. Spletli so tudi dvajset do trideset navadnih vrvi v jedno za zasidranje čolna.

Otočanski mesarji so mu še povrh pripeljali mesá, sto volov, tristo ovac, tudi so mu prignali 6 živih krav in šest molznih ovac, kakor tudi potrebno seno in žito za živali.

S tem oskrbljen, spusti se Guliver na pot. Prej pa še stopi pred cesarja, da mu izreče svojo udanost in hvaležnost.

Slovo je bilo jako ganljivo, ker je vladar v tem času zvedel po nekem popotniku, prišlem iz Liliputa, zakaj so velikana na sosednem ostrovu začeli mrzeti.

Slednjič še dovoli njegovo veličanstvo, da se iz cesarske blagajnice izroči tujcu petdeset mošnjic zlata in cesarjeva podoba v naravni velikosti. Ves dvor je Guliverja spremljal do pristana.

Bilo je dne 24. listopada 1699. leta, ko dvigne Anglež med viharnim vriskanjem in pozdravljanjem otočanov svoje sidro, razpne jadra in odrine po širnem oceanu. Stoječ pri krmilu jim maha tudi on dolgo s klobukom v pozdrav, in dolgo časa vidi tudi cesarja na konjiču, ki je bil znatno veči od drugih in se je vsled tega videl iz množice, kako mu je odmahoval s svetlo sabljico. Končno pa izgine vse v sinji megli, najprej Blefuščani, potem pa tudi obrežje in hribci prijaznega otoka.

Srčno jadra Guliver poln sladke nade kakih dvanajst ur proti zapadu, ko se dvigne pred njegovimi očmi v daljini nov otok. Zato

zakrmari svoj čoln proti suhemu, pritisne h kraju in priveže čoln ob pečino.

Ker ne zapazi nobenega sledu živih stvari, misli, da je otok neobljuden in se torej brez skrbi vleže k počitku. Poišče si gosto grmovje, kjer misli prenočiti, zlekne se po dolgem in zaspi. Kmalu se mu stisnejo oči in objamejo ga prijetne sanje. Sanjal je o svoji ženici in otroku, in to tako živo, da se mu je zdelo, da ne sanja, nego da je v resnici v svoji hiši. Videl in slišal je v sanjah, kako je pripovedovala njegova žena sinčku že menda stokrat o prvem morskem potovanju očetovem, namreč, ko se je peljal prvič proti turškim primorskim deželam. Videl je, kako se sinku svetijo oči. Pri omenjenem potovanju je doživel namreč čudno dogodbo. Ko je hodil nekega dne po carigrajski okolici, napadejo ga krvoločni Turki. Njegov spremljevalec, mornarski poročnik, branil se je bil in je turškemu vodju prestrelil roko, zato so ga tudi Turki takoj pobili, Guliverja pa so sovražniki odtirali in ga zvezanega vrgli v temni kot turške kolibe, kjer je slišal stokanje ranjenega Turčina.

„Ubijte še onega gjavra! Zakolite mi nevernega psa!“ Slišal je Guliver kričati ranjenca, ki se je strašno razjaril vsled hude bolečine. Približalo se mu jih je več, očitno, da izpolnijo ranjenčevo željo. V smrtnem strahu jim zakriči Guliver: „Pustite me, ozdravim vam vašega vodjo!“ Drug moslem, ki je prišel z golo sabljo nad njega in se mu zaničevalno režal, zamahnil je ravnokar, da ga poseka, ko zasliši pro-seči glas vodje: „Pustite gjavra, naj pogine tukaj pred mojimi očmi.“

Oni hlapec poreže vezi Guliverjeve ter ga pahne v sosedno sobo, kjer mu Turčin ves peneč se zarujove nasproti: „V pekel s teboj, jadna pasja duša!“

„Rešim te lahko vseh bolečin,“ obrne se Guliver k besnečemu glavarju.

Turčin malo posluhne, pa reče: „Si-li menda jeden tistih frankovskih zdravnikov?“ Ko mu jetnik pritrdi, pristavi vodja: „Če me ozdraviš, pustim ti življenje in svobodo; pazi pa, da me ne skvariš, sicer te dam živega zakopati!“

Guliver preišče rane na roki, in ker ima na srečo tudi ranocelniško orodje seboj v žepu, izvleče mu trščico zdrobljene kosti in reši tako Turčina v kratkem hudih bolečin.

Turek se je skazal tudi hvaležnega, ker ga je kmalu spustil, povrh pa mu je še podaril tisoč pijastrov za trud.

Vse to je pripovedovala Polonica svojemu sinčku, in Guliverju se je zdelo, da ne sanja, ampak da je v krogu svoje družine doma. Prebude ga čudni glasovi in Guliver ravno premišljuje, kako bo še le gledal njegov sinček in poslušal, kadar mu bo pripovedoval o čudnih dogodbah med Lili-putanci.

Bila je jako temna noč. Posluša torej pazljiveje — in res! spozna po glasu, da koraka blizo njega neštevilno majhnih ljudi, jednako liliputanskim vojakom. Previdno se sključi in skuša s svojimi očmi prodreti tmino. Slednjič se mu dozdeva, da se premikajo črne proge proti morju. Vedel je predobro, kaj so pomenile; bile so čete, ki so se menda po morju kam prepeljavale.

To pomeni bržkone kako vojsko, misli Guliver in se vleže zopet previdno. Zdaj sliši peket konjskih kopit, in blizo njegove glave ustavita se dva jezdeca. Znabiti sta bila vodnika, ker sicer bi ne smela zapustiti vrste.

Guliver si že domišlja, da vse to velja njemu, da so ga menda zvečer prej otočani zapazili in sedaj so prišli, da ga umorijo in mu uničijo ladijo. Še misli o tej reči, kar se mu zazdi, da je izrekel znano besedo jeden izmed jezdecev, ki sta se ustavila tik njegove glave in sta menda mislila, da je kak hrib.

Ravnokar je jeden izgovoril ime „Alana“. „Videl sem jo pred dvemi leti, ko je napravil blefuščanski cesar vitežke borbe. Prišla je s svojim bratom tja in bila je prva lepotica obeh dvorov. Pred vsem pa jo povzdiguje njena olika nad ves njen spol. Če bi le tudi ti mogel videti, kako krasne podobe zna slikati; zraven pa je tudi učena v godbi, kakor nobena visoka gospa v našem kraljestvu.“

„Tudi jaz sem slišal o tem,“ dé nago-vorjenec.

To rekši, sune majhni jezdec svojemu konjiču ostroge v bok in zdrči naprej, prvi pa za njim.

Guliver se oddahne globoko, ko izgineta jezdeca; nestrpno pričakuje drugega dne in ko solnce zasiže, ozre se previdno na vse strani. Vse je izginilo, le njegov čoln se je zibal v bližnjem pristanu, in skoro se mu je dozdevalo, da je tudi druga prigodba bila le sanja. Zopet plove s svojim čolnom v široko morje in jadra tudi drugega dne vedno proti severu.

Bilo je že proti večeru, ko zapazi na južni strani črno piko na obzorju. Sprva misli, da je kaka posamezna klečeta, ki štrli iz morja, a v kratkem se prepriča, da ima pred seboj evropsko ladijo. Razločno je videl tri jambore z jadri, pozneje tudi zastave in počasi je priplulo celo truplo kakor iz vode, ker se mu je ladija približavala. Kdo popiše veselje Guliverjevo, njegove hvaležne molitve in radostne vriske? Vrgel se je zdaj od veselja po dolgem v čoln, zdaj je zopet skočil po konci in nestrpno meril daljino med ono ladijo in seboj.

Zapazili so ga pa tudi na jadrnici. Kmalu zasuknejo ladijo, spusté čoln v morje in črez kake pol ure je bil od veselja zavzeti Guliver na krovu angleške jadrnice, ki je nameravala okoli južnega konca Amerike vrniti se v Evropo.

Ladjin kapitan Jan Ridel sprejme ga radostno in mu vso svojo kajuto ponudi za stanovanje. Toda niti on, niti drug mornar ni hotel verjeti o čudovitih dogodkih, katere je pripovedoval rešenec. Sedaj se spomni Guliver, da ima pri sebi še živo živinico, ker je vtaknil kravice in ovce v žep, predno je ostavil svoj čoln. Potegne jih na dan, in vsi spoznajo, da govori istino ne pa izmišljene pravljice.

Jan Ridel in njegovi častniki so poslušali sedaj radi noč in dan dogodbé nekdanjega ranocelnika. Škoda, da so živalice poginile in sicer vsled dolge morske vožnje, pred vsem pa zaradi zime, ki je vladala v južni Ameriki. Toda sestavili so zapisnik, v katerem je potrdilo vse ladjino moštvo, da so še v južnem morju videli omenjeno živinico živo, ki je bila s čudovitih otokov

in potrdili so vsi, da je dogodba Guliverjeva popolnoma verjetna in resnična.

Bilo je dne 13. malega travna, ko je ladja priplula srečno po reki Temzi do Londona. Nekdanji ranocelnik je našel svojo obitelj zdravo in jako razveseljeno, ker se je vrnil tako kmalu; niso ga pričakovali prej, kakor jim je pri odhodu obetal, nego še le čez leto dni.

Tudi imetek se mu je zboljšal izdatno. Umrl je namreč med tem njegov stric, zapustivši mu graščino, ki je donášala šest sto dolarjev dohodkov na leto.

Preselil se je na svoje posestvo, kjer je preživel več časa v obližju svojih ljubljencev mirne srečne dni, dokler se mu ni znova izbudilo veselje do potovanja, ki ga je gnalo še jedenkrat v južno morje.

Pri Jan. Giontiniju v Ljubljani

se tudi dobivajo:

Kron

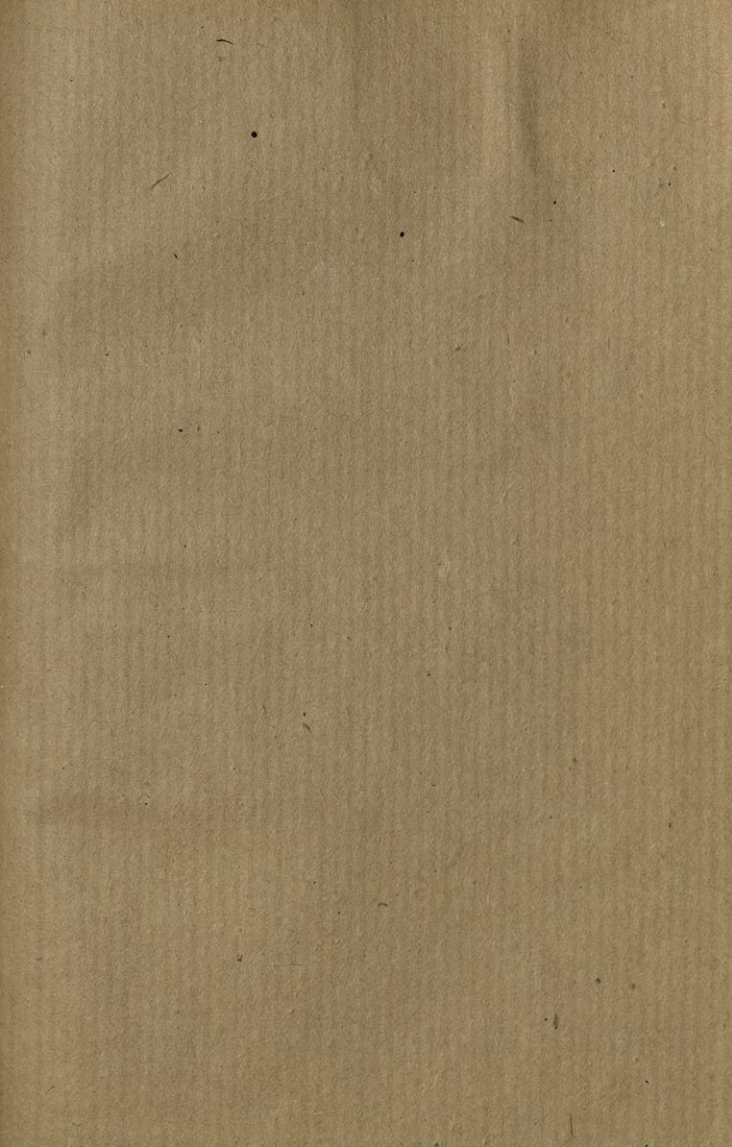
Alešovec Jak: Jama nad Dobrušo . Pravljica iz staro- davnih časov	—40
— Vojška na Turškem od leta 1875 do konca leta 1878. II natis	—72
trdo vezane 92 vin.	
— Vrtomirov prstan ali zmaj v Bistriški dolini. Ljud- ska pravljica	—40
Amicis-Miklavčič: Srce , 4 zvezki à	—40
Andersenove pravljice za mladino. Izbral in poslovenil Fran Nedeljko. S podobami trdo vezane	1—
Angleščina brez učitelja v slovenskem jeziku. Pomočna knjiga za potovalce v Ameriko	1—
Berthet-Sušnik: Sita , mala Hindostanka	—48
— Izanami , mala Japonka	—48
Bitka pri Visu leta 1866.	—60
Bojtek , v drevo vpreženi vitez. Pravljica	—16
Borislav: Spominski listki iz avstrijske zgodovine	—48
trdo vezani 68 vin.	
Brezovnik Anton: Zakaj? — Zato! Zbirka pravljic, pri- povedk in legend za šolo in dom. Trdo vezane	—60
Cimperman Jos.: Pesmi . 1888	1 80
v platno z zlato obrezo 3 40 kron.	
Cooper I. F.: Natanael Bumpo . Povesti, predelane za mladino. I. del „Strelec“	—48
II del „Poslednji Mohikanec“	—48
III. del „Stezosledec“	—48
IV. del „Naseljenci“	—48
V. del „Na preriji“	—48
Costa dr.: Postojnska jama	—40
Črni bratje . Povest	—40
Doma in na tujem . Povest. 1889	—40
Dominikus-Nedeljko: Narodne pripovedke za mladino I. zvezek	—48

— Narodne pripovedke za mladino. II. zvezek . . .	— 40
III. zvezek . . .	— 48
— S prestola na morišče. Zgodovinska povest . . .	— 40
Dve čudapolni pravljici za slovenski narod . . .	— 32
Eno leto med Indijanci. Povest . . .	— 40
Erazem Predjamski. Povest . . .	— 32
Freuensfeld Josip: Venček pravljič in pripovedek . . .	— 40
Funtek A.: Knjižica za otroke (s podobami) 12 zvezkov à 12 vin.; vsi skupaj . . .	1 20
(Vsebina: Mati in sin, Ubožni Tonče, Uboga družina, Ne bodi radoveden, Božje oko bdi, Juriče in Zorika, Sosea, Lahkomiselna prijateljca, Ne vodi nas v skušnjavo, Otroci v gozdu, Vihar na morji, Ivan Hromec.)	
Genovefa, sveta grofinja. Mična in ganljiva pripovedka . . .	— 32
Grizelda, kmetica in grofica. Lep izgled potrpežljivosti in ponižnosti vsem ženam . . .	— 20
Hildegarda, zveličana cesarica. Sveta povest . . .	— 40
Hirlanda, bretanjska vojvodinja. Podučna povest po Krištofu Šmidu . . .	— 40
Hitri računar z ozirom na sedanjí denar po avstrijski veljavi in na novo mero in vago. Trdo vezan . . .	— 80
Hoffmann: Čas je zlato. Podučna povest za mladost . . .	— 72
Hoffmann-Funtek: Kako vzgaja usóda. Povest (s štiri- rimi jeklorezi) . . .	— 80
— Kar Bog stori vse prav stori. Povest (s štirimi jeklorezi) . . .	— 80
— Peter Prostak. Povest (s štirimi jeklorezi) . . .	— 80
— Bog pomaga. Povest (s štirimi jeklorezi) . . .	— 80
Hubad Fr.: Pripovedke za mladino I., II. zvezek à . . .	— 40
Ključec lažnjivi . . .	— 40
Keller I. A. dr.: Prst božji ali izgledi božjih kazni. I. in II. zvezek à . . .	— 40
Kosi Anton: Šaljivi Jaka, zbirka najboljših kratkočasnic za slovensko mladino. I. in II. zvezek à . . .	— 48
— Sto narodnih legend. Slovenski mladini in pre- prostemu ljudstvu v zabavo. Trdo vezane . . .	1 20
Kraljica Draga. Izvirna povest . . .	— 40
Kredba-Podkrajšek: Izdajalca domovine. Povest . . .	— 40
Leban Janko: Mirko Poštenjakovič. Povest za dečke od 12—15. leta . . .	— 40
— Pri Vrbovčevem Grogi. Povest za dečke in de- klíce v dobi od 7.—12. leta . . .	— 40
— Šestdeset malih povestij za otroke . . .	— 32

	Kron
Leban Janko: — Sto beril za otroke	—40
— Na različnih potih. Povest, primerna dečkom od 11.—14. leta. Trdo vezana	—48
Malavašič Fr: Strije Tomova koča ali življenje za- morcev v Severni Ameriki. Trdo vezane	1·40
Mali vedež ali zbirka lahko izpeljivih poskusov iz fizike, mehanike, aritmetike in glumarstva, smešnic, za- stavic z navodom o punktiranji ali geomaciji	—60
Maršal grof Radecki	—40
May Karol: Eri	—40
Močni baron Ravbar. Zgodovinska povest	—40
Na valovih južnega morja. Pravljica	—28
Najdenček ali pravični se tudi živine usmili. Povest	—40
Naselnikova hči, cvetlica pustinje	—40
Nezgodna na Palavanu. Povest	—40
Nihilist	—48
Nikolaj Zrinjski, hrvatski junak	—40
Pavliha nemški v slovenski obleki	—40
Pod turškim jarmom. Povest	—40
Potovanje v Liliput. Čudovita zgodba	—40
Repoštev, duh v Krkonoških gorah. Pravljica	—40
Ribičev sin. Pravljica	—20
Robinzon. Povest za slovensko mladino. (S podobami.) Trdo vezana	1—
Sanjske bukve. (S podobami)	—30
Slovarček se nemščine za silo in brez učitelja kmalu priučiti	1—
Šmida Krištofa: Sto malih pripovedek za mladost. Trdo vezane	—80
Stoletna pratika dvajsetega stoletja. Mehko vezana	1·20
Trdo vezana K 1·40, v platno vezana K 1·80.	
Tolstoj-Podravski: Rodbinska sreča. Roman	—80
Tkalec Ivan: Tiun Ling, kitajski morski razbojnik. Povest	—40
Tomšič Ivan: 150 barvanih podob za prvi pouk naj- važnejših strupenih in pitomih rastlin. Cena trdo vezani knjigi	7—
Torbica jugoslovanske mladosti v 3 zvezkih à	—10
Trnjalčica. (S podobami)	—20
Trstenjak Davorin: V delu je rešitev. Poučna povest	—60
Urbanec Ivan: Knez črni Jurij. Zgodovinska povest	—40
Venček vezilnih daril ali vošilne pesmice	—40
Veseli otroci. Knjižica s podobami	—80
Voščilni listi za novo leto, godove in rojstne dneve. — Slovenski mladini v porabo	—48

	Kron
Vjetnik na galeji. Podučna povest	—20
Vrabl Rudolf: Božično darilo. Povesti za mladino	—32
— Vstajenje. Povesti za mladino	—40
Vrchlicky J.: Barvaste črepinje. Zbirka povestij in pesmij	—60
Zbirka ljubimskih in snubilnih pisem	—60
Bitka pri Visu	—60
Krištof Kolumb in odkritje Amerike	—48
Pravila dostojnosti. Kažipot na polji olike in uljudnosti	—40
Car in tesar. — Zgodovinska pripovedka	—40
Navodilo za spisovanje raznih pisem in opravičnih listov	160
Trdo vezano	2—
Zavorič-Feodorov: Nihilist	—48
Marija hči polkova. Zgodovinska povest za ljudstvo	—32

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIČNICA

00000482241

